

TOMAŽ KOVŠČA

1. Najprej se nam, prosim, na kratko predstavite.

Sem Tomaž Kovšca, nekdanji učenec OŠ Col, zdaj zaposlen na TV Slovenija kot športni reporter.

2. Kako se je začela vaša kariera športnega novinarja in kaj vas je sploh pritegnilo v ta poklic?

Pravzaprav je bilo vse skupaj splet okoliščin. Da študij novinarstva sploh obstaja, sem izvedel šele v 3. letniku srednje šole, ko so nas na takratni Idrijski naravoslovni gimnaziji začeli usmerjati v študijske programe. Na fakulteti me je zanimala zunanja politika, potem pa sem leta 1992, nekaj mesecev pred olimpijskimi igrami v Barceloni, v avli fakultete opazil oglas, ki je vabil k sodelovanju v Športni program na TV Slovenija. Potrebovali so namreč študente za pomoč pri delu v redakciji ob velikem dogodku. Odzval sem se in takoj me je pritegnila dinamičnost dela, pa še šport mi je bil kot aktivnemu športniku zelo blizu. In sem ostal, zdaj že več kot 32 let ...

3. Ukvarjate se predvsem s komentiranjem kolesarstva. Kot sem zasledila, ste se tudi sami ukvarjali s kolesarjenjem?

Tekmovalno se s kolesarstvom nisem ukvarjal nikoli. Bil sem rokometaš in skozi ta šport spoznal skrivnosti vrhunskega športa. Se pa rekreativno še vedno ukvarjam z gorskim kolesarstvom, prav posebej pa sem preko sina Jakoba vpet v tekmovalni spust z gorskimi kolesi.

4. Ali je težko ohranjati objektivnost pri komentiranju kolesarstva?

Tako kot pri komentiranju kateregakoli drugega športa. Zdaj, ko so naši kolesarji tako dobri, me včasih ponesejo čustva, a to gledalci nenazadnje tudi pričakujejo. Se pa vedno trudim, da, ob upoštevanju dejstev, ostanem objektivni kolikor se le da. To je tako ali tako eden od temeljev novinarstva.

5. Se spomnite svojega prvega komentiranja kolesarstva?

Ne. Spomnim se svojega prvega prenosa, ki pa ni bil kolesarski. Prenašal sem rokometno tekmo državnega prvenstva iz Trebnjega. Kolesarstvo sem najprej začel komentirati v reportažah z dirke po Sloveniji, potem sem nanizal nekaj prenosov dirke po Italiji in Španiji, od leta 2008 pa skupaj s strokovnim sodelavcem Martinom Hvastijo prenašava dirko po Franciji in vse druge pomembne kolesarske dogodke, ki si jih lahko ogledate na TV Slovenija. Za prvi kolesarski prenos bi moral pogledati v svojo "črno knjižico", kjer vodim natančno statistiko vseh svojih prenosov, vodenj oddaj in prispevkov. Spomnim pa se ne.

6. Kako pomembno je za športnega novinarja razvijati osebne stike in mreže v športnem svetu, da bi dobili zanimive informacije?

Zelo. To je pravzaprav osnova. Pomembno je biti zraven, se družiti s športniki in osebje, si ogledati stvari na terenu. Le tako lahko prideš do verodostojnih informacij in si tudi gradiš kredibilnost. Je pa to v zadnjem času postala kar velika težava, saj je denarja za službene poti vedno manj in večino dela opravimo kar iz redakcije, kar pa seveda ni pravo novinarstvo.

7. Katere so po vašem mnenju veščine, ki jih človek potrebuje kot športni novinar?

V prvi vrsti je treba šport poznati in ga imeti tudi rad. Potem pa vse drugo, kar pride na sploh prav tudi v drugih vejah novinarstva: zvedavost, tudi pogum, sposobnost izražanja, artikuliranost ... Delo na televiziji je sicer specifično, razlikuje se od dela npr. pri časopisu ali spletnih portalih. Na televiziji dajemo veliko pozornosti govornemu sporočanju, pravilni izgovorjavi, obvladati pa moramo tudi osnove snemanja in predvsem montaže.

8. Kako se spreminja način poročanja o športu v zadnjih letih, še posebej v času digitalnih medijev in socialnih omrežij?

Največjo spremembo v zadnjih letih je prinesla pandemija korona virusa. Kar naenkrat novinarji nismo imeli več neposrednega dostopa do športnikov, klubi in zveze so nam po svoji presoji pošiljale izjave in same izbirale sogovornike. Novinarji nismo mogli sami izbirati sogovornikov in spraševati tistega, kar nas je zanimalo. Žal se je ta način v mnogih primerih obdržal in novinarstvo je kar naenkrat postalo bolj PR poročanje, kot kaj drugega.

To je hkrati ena večjih težav ob pojavu socialnih omrežij. Novinarji so bili včasih sito, ki so presejali informacije in javnosti sporočili samo verodostojne in preverjene novice. Zato so bili šolani in izobraženi. Dandanes pa je "novinar" lahko praktično vsak z dostopom do medmrežja. Vsi se spoznajo na vse, ali vsaj tako mislijo, širijo se lažne novice, težko je ločiti seme od plev. Posebna zgodba je tudi pojav umetne intelligence.

9. Kateri nasvet bi dali nekomu, ki bi želel postati športni novinar?

Kot rečeno, najprej je šport treba poznati in ga imeti rad. Uživati je treba v pisanju, poročanju, ali snemanju in montiranju prispevkov. Izkoristiti je treba vsako priložnost, ki se ti ponudi, pa čeprav gre za šolsko glasilo ali lokalni medij in tam piliti svoje veščine. Sicer pa športno novinarstvo zahteva celega človeka. To ni poklic, ki bi ga opravljal osem ur na dan in potem vse skupaj odmisli. Ne poznamo praznikov in prostih koncev tedna, saj se takrat dogaja največ športa. Kdor si želi urejenega delovnika, potem to ni poklic zanj. Je pa zato delo izjemno dinamično, ustvarjalno in polno izzivov.

10. Ne ukvarjate pa se le s tem. Imate tudi zanimiv hobi. Povejte nam, prosim, kaj več o njem.

Najbrž mislite na bonsaje. O tem bi lahko govoril ure in ure, nenazadnje sem o tej umetnosti že napisal knjigo. Zame bonsajizem ni hobi, temveč način življenja. Posvečam mu vedno več časa, predstavlja mi protiutež adrenalinu in časovnemu pritisku, ki ga doživljam v novinarski službi. Ukvarjanje z drevesi v posodah mi pomeni odklop, meditacijo in me polni z novo energijo. Drevesa so medij, v katerem izražam svoja čustva, svoj pogled na svet, komuniciram, podobno kot to drugi umetniki počnejo v slikah, kipih ali besedah. Dolga leta sem porabil za učenje in nabiranje izkušenj, ki jih svojim študentom zdaj predajam v svoji šoli.